VLOR vlaamse onderwijsraad

ADVIES

8 maart 2022

Advies opleidingsprofielen Secundair Volwassenenonderwijs voor 1 september 2022

Vlaamse Onderwijsraad
Koning Albert II-laan 37
BE-1030 Brussel

T +32 2 219 42 99

www.vlor.be
info@vlor.be

Wijs beleid door overleg

Advies op vraag van Ben Weyts, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand op 8 februari 2022

Uitgebracht door de Raad Levenslang en Levensbreed Leren op 8 maart 2022 met 15 stemmen voor en 1 onthouding

Voorbereiding: commissie volwassenenonderwijs op 23 februari 2022 onder voorzitterschap van Gunther Degroote

Dossierbeheerder: Ewoud De Sadeleer

Inhoud

1 Situering 2
2 Leeswijzer 5
3 Geen voorafname op andere onderwijsniveaus 5
4 Opleidingsprofielen duaal inrichten 5
5 Advies nieuwe opleidingsprofielen 6
5.1 De opleidingen in de studiegebieden Fotografie, Grafische communicatie en media en Printmedia 6
5.2 De opleidingen in het studiegebied Mechanica-elektriciteit 6
Bronnen 8

1 Situering

De Vlor geeft advies over onderstaande voorstellen van opleidingsprofielen voor het secundair volwassenenonderwijs.

Studiegebied	Naam opleiding	Dekking bestaande opleidingen
Fotografie	Vakfotograaf	Fotograaf
Grafische communicatie en media	Crossmedia assistent	Multimediaoperator
	Crossmedia assistent in interactieve producties	
Printmedia	Grafimedia voorbereider in de printmedia	Drukvoorbereider DTP-operator
	Grafimedia voorbereider in de printmedia – online publicaties	Nieuw
	Grafimedia voorbereider in de printmedia – CTP operator	Operator digitale impositie
	Grafimedia voorbereider – assistent vormgever in de printmedia	Nieuw
Mechanica-elektriciteit	Woningcontroleur	Nieuw

De Vlor geeft ook advies over aanvragen voor verkorte en verlengde modules:

Studiegebied	Opleiding	Module	Standaard lestijden (lt)	Lt verkort	Lt verlengd
Fotografie	Vakfotograaf	Starten met fotograferen	80	60	-
		Toegepaste fotografie en foto's optimaliseren	80	60	-
		Verlichtingstechnieken	80	60	-
		Beeldtaal analyseren en toepassen	80	60	-
		Beeldbewerking	80	60	-
Mechanica-elektriciteit	Woningcontroleur	Conformiteitsonderzoek VCW: elektriciteit	60	20	-
		Conformiteitsonderzoek VCW: stabiliteit	40	20	-
		Conformiteitsonderzoek VCW: vocht	20	10	-
		Conformiteitsonderzoek VCW: verwarming en co	60	20	-
		Conformiteitsonderzoek VCW: hout en bouw	60	20	-
		Conformiteitsonderzoek VCW: essentiële functies en comfortvereisten	20	-	-
		Conformiteitsonderzoek VCW: niet-zelfstandige woningen	20	10	-
		Digitaal tekenprogramma: basisvaardigheden	20	10	40
		Digitaal dossieropvolgingssysteem	10	-	-
		Regelgeving woningkwaliteit	10	-	20
		Project woningcontroleur	120	-	-
		Updates in woningkwaliteitsbewaking	10	-	-

De Vlor adviseert de voorstellen van opleidingsprofielen conform de bepalingen van art. 24 van het decreet betreffende het volwassenenonderwijs van 15 juni 2007. Volgens dat artikel bepaalt de Vlaamse Regering, op voordracht van de pedagogische begeleidingsdiensten van het volwassenenonderwijs en Ligo en na advies van de Vlaamse Onderwijsraad, de opleidingsprofielen voor de basiseducatie en voor het secundair volwassenenonderwijs.

Samen met de adviesvraag ontving de Vlor de resultaten van de toets 'vormelijke criteria' die het Departement Onderwijs en Vorming vooraf uitvoerde. Deze vormelijke criteria zijn:

Een opleidingsprofiel omvat ten minste:
- het minimale aantal lestijden van een opleiding;
- het aantal modules;
- het aantal lestijden per module dat in aanmerking genomen wordt voor de berekening van de financiering;
- de verdeling van de eindtermen, de specifieke eindtermen of basiscompetenties over de modules binnen een opleiding;
- als de modules in sequentieel verband dienen te staan, de volgorde van de modules.

Wanneer de opleidingsprofielen geletterdheidsmodules of uitbreidingsmodules omvatten moeten deze aan volgende bepalingen voldoen:
- de geletterdheidsmodules of uitbreidingsmodules zijn opgenomen in een opleidingsprofiel van een opleiding;
- een uitbreidingsmodule is een module die inspeelt op een vraag naar een specifieke uitbreiding van de competenties van een bepaalde beroepsopleiding;
- een geletterdheidsmodule is een module die inspeelt op een specifieke vraag naar geletterdheidscompetenties in functie van een beroepssituatie of een inhoudelijk aansluitende opleiding;
- een uitbreidingsmodule dient in sequentieel verband te staan met de aansluitende beroepsopleiding.

Het Departement Onderwijs en Vorming onderzoekt of het voorstel van opleidingsprofiel aan alle elementen van het opgelegde format beantwoordt alsook of het voorstel van opleidingsprofiel een bijlage bevat waarin de dekking van het bestaande modulaire en/of lineaire aanbod van het volwassenenonderwijs wordt verantwoord.

Uit de toets op de vormelijke criteria is gebleken dat de voorgedragen opleidingsprofielen aan alle criteria voldoen.

Na het advies van de Vlor beslist de minister of hij het opleidingsprofiel al dan niet ter goedkeuring voorlegt aan de Vlaamse Regering. Na de definitieve goedkeuring van de opleidingsprofielen kunnen de inrichtende machten en het GO! ze concretiseren in leerplannen. Artikel 25 van het decreet volwassenenonderwijs bepaalt dat de centra voor de organisatie van hun opleidingsaanbod uitsluitend door de Vlaamse Regering goedgekeurde opleidingsprofielen hanteren.

De Vlor adviseert de voorstellen van opleidingsprofielen op basis van criteria die de Vlaamse Regering voor de goedkeuring van opleidingsprofielen heeft bepaald, aangevuld met enkele bijkomende elementen.

2 Leeswijzer

De Vlor formuleert doorgaans alleen opmerkingen over een opleidingsprofiel als er in zijn ogen aanpassingen moeten gebeuren.

Voor het overige gaat de raad ervan uit dat de voorstellen:

- voldoen aan de wettelijke bepalingen van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs of andere relevante regelgeving (criterium 1);
- afgeleid zijn van valabele referentiekaders of, bij ontstentenis daarvan, gevalideerd zijn door de sector (criterium 2);
- rekening houden met maatschappelijke tendensen (criterium 3);
- waar nodig, rekening houden met de noodzakelijke voorkennis van de cursist (criterium 4);
- gedragen worden door de centra en desgewenst door andere publieke opleidingsverstrekkers (criterium 5);
- rekening houden met de mogelijke gevolgen voor andere opleidingen of andere onderwijsniveaus (criterium 6);
- een haalbaar en aanvaardbaar aantal lestijden omvatten in relatie tot de basiscompetenties en/of eindtermen (criterium 7);
- nog voldoende ruimte laten voor de leerplanmakers (criterium 8).

3 Geen voorafname op andere onderwijsniveaus

In dit advies neemt de Vlor een standpunt in over opleidingsprofielen voor het secundair volwassenenonderwijs. Dit standpunt heeft geen gevolgen voor toekomstige adviesvragen voor dezelfde opleidingen in het voltijds of deeltijds secundair onderwijs.

De advisering van het opleidingsaanbod is immers anders geregeld voor het secundair volwassenenonderwijs dan voor het voltijds of deeltijds secundair onderwijs. Dat betekent onder meer dat de dossiers voor nieuwe opleidingen op verschillende momenten ingediend worden, andere stakeholders betrokken worden bij de voorbereiding en de opportuniteitstoets op verschillende manieren gebeurt.

Ook de adviezen over de mogelijkheid om een diploma secundair onderwijs te behalen in het secundair volwassenenonderwijs zijn geen voorafnames op adviezen over het diploma secundair onderwijs in het leerplichtonderwijs.

4 Opleidingsprofielen duaal inrichten

De Vlor pleitte er al herhaaldelijk voor om standaard vast te leggen dat elke opleiding met een opleidingsprofiel dat gebaseerd is op een erkende beroepskwalificatie, ook duaal ingericht kan worden.[1] Het decreet tot regeling van bepaalde aspecten van duale opleidingen in het volwassenenonderwijs legt echter vast dat nog in elk opleidingsprofiel bepaald zal moeten worden of de opleiding duaal ingericht kan worden. Met het oog op de ingediende opleidingsprofielen die

[1] Vlor, Raad Levenslang en Levensbreed Leren. *Duaal leren in het volwassenenonderwijs. Advies over het ontwerp van decreet tot regeling van bepaalde aspecten van duale opleidingen in het volwassenenonderwijs*, 7 september 2021. Vlor, Raad Levenslang en Levensbreed Leren. *Opleidingsprofielen volwassenenonderwijs, november 2021*, 9 november 2021.

gebaseerd zijn op een beroepskwalificatie, herhaalt de Vlor de vraag om meteen mogelijk te maken dat al die opleidingen ook duaal ingericht kunnen worden.[2]

5 Advies nieuwe opleidingsprofielen

5.1 De opleidingen in de studiegebieden Fotografie, Grafische communicatie en media en Printmedia

De Vlor geeft een **gunstig** advies voor de opleidingen:

- Vakfotograaf
- Crossmedia assistent
- Crossmedia assistent in interactieve producties
- Grafimedia voorbereider in de printmedia
- Grafimedia voorbereider in de printmedia – online publicaties
- Grafimedia voorbereider in de printmedia – CTP operator
- Grafimedia voorbereider – assistent vormgever in de printmedia

Het vroegere studiegebied Grafische technieken is uiteengevallen in de drie studiegebieden. In de ontwikkelcommissie werd dan ook een gemeenschappelijke stam gevonden voor de studiegebieden Printmedia en Grafische communicatie en media (Fotografie staat apart).

De opleidingen Webdesigner, Webontwikkelaar en Webserverbeheerder binnen het studiegebied Grafische communicatie en media werden niet mee hervormd omdat op dit moment niet de juiste referentiekaders voor voorhanden zijn. Die opleidingen worden dus niet afgebouwd, maar blijven behouden. Op korte termijn zal met de sector overlegd worden om een actualisering van de opleidingen mogelijk te maken.

Er zijn specifieke instapvoorwaarden gedefinieerd om toegang te krijgen tot projectmodules: cursisten moeten minimaal vier andere modules gevolgd hebben voor ze aan een dergelijk project kunnen beginnen.

De Vlor geeft een **gunstig** advies voor het opnemen van de opleidingen in de lijst van de diplomagerichte opleidingen. Ze kunnen daartoe gevolgd worden in combinatie met de opleiding Aanvullende algemene vorming.

De Vlor geeft een **gunstig** advies aan de verkorte trajecten van de voorgestelde modules binnen het studiegebied Fotografie. Dat is noodzakelijk om efficiënt de basiscompetenties te behalen bij het werken met snellerende cursisten en/of cursisten met enige voorkennis.

Bij het opleidingsprofiel Vakfotograaf werd ook een uitbreidingsmodule ontwikkeld, die apart wordt gevalideerd. Daar is ondertussen ook een EVC-standaard voor in ontwikkeling.

5.2 De opleidingen in het studiegebied Mechanica-elektriciteit

De Vlor geeft een **gunstig** advies voor de opleiding Woningcontroleur.

---

[2] Of een opleiding effectief duaal zal worden aangeboden, zal bepaald worden door de mate waarin lokaal/regionaal de nodige partners (CVO, bedrijf/werkplek, cursisten) zullen worden gevonden.

Vanaf 1 januari 2025 moet elke woningcontroleur een kwalificatie behaald hebben om die functie te blijven uitoefenen, daarom werd deze volledig nieuwe opleiding in het volwassenenonderwijs ontwikkeld. Zo wordt er een kwaliteitsgarantie voor de woningcontrole ingebouwd. Simultaan met de ontwikkeling van het opleidingsprofiel is een EVC-testprocedure ontwikkeld. Nadat er een erkende beroepskwalificatie was opgesteld is het opleidingstraject in nauw overleg met het agentschap Wonen-Vlaanderen vormgegeven.

Een woningcontroleur moet zich verschillende technische specialismen eigen maken: de opleiding is dan ook vormgegeven zodat er voor elk van die specialismen een module is. Daarnaast is er ook een module die focust op communicatieve vaardigheden. Er wordt een redelijk grote instroom verwacht in de opleiding.

De Vlor geeft een gunstig advies voor het opnemen van de opleiding Woningcontroleur in de lijst van de diplomagerichte opleidingen. Ze kan daartoe gevolgd worden in combinatie met de opleiding Aanvullende algemene vorming.

De Vlor geeft een gunstig advies aan de verlengde en verkorte trajecten van de voorgestelde modules binnen dit studiegebied. Dat is noodzakelijk om specifieke doelgroepen (snel lerende cursisten, cursisten met enige voorkennis of traag lerende cursisten) efficiënt de basiscompetenties te laten behalen.

Ewoud De Sadeleer
secretaris Raad Levenslang Levensbreed Leren

Sylvie Vanspeybroeck
ondervoorzitter Raad Levenslang Levensbreed Leren

Bronnen

Decreet betreffende het volwassenenonderwijs, 15 juni 2007.

Vlor, Raad Levenslang en Levensbreed Leren. *Duaal leren in het volwassenenonderwijs. Advies over het ontwerp van decreet tot regeling van bepaalde aspecten van duale opleidingen in het volwassenenonderwijs*, 7 september 2021.

Vlor, Raad Levenslang en Levensbreed Leren. *Opleidingsprofielen volwassenenonderwijs, november 2021*, 9 november 2021.